

Zondag Allerzielen

Openbaring 7, 2-4. 9-14

Matteüs 5, 1-12a

Niemand ontkent dat de dood van een dierbare een groot gemis is. Iedere van ons heeft wel eens te maken met iemand die van ons heengaat, een geliefde die je verlaat: je ouders, je familie leden, je partner, je vrienden of goede kennis. Het doet ons pijn. Ik ken een paar mensen die tot nu toe nog in een groot verdriet blijven vanwege het overlijden van hun dierbare. Het vertrek van onze dierbare mens maakt het wel anders. Wij in het klooster voelen het ook: een lege stoel die we aantreffen, een bordje minder op tafel, een lege kamer, een leeg huis, een stem die we niet meer kunnen horen, en vooral een leegte die we in ons hart voelen, verdriet en gemis die we maar niet kunnen stillen. De dood van onze dierbaren is één van de zware situaties in ons leven die ons brengt tot de vraag waarom we leven als het leven eindigt in de dood, we vragen ons af wat het doel van ons leven is. Maar de dood is onvermijdelijk. Wat is onze houding als wij met een dood zijn geconfronteerd?

Afgelopen maand (oktober) ben ik voor 10 dagen bij de Titus Brandsma Pelgrimage geweest. Toen kwamen bijna 40 zusters en broeders uit allerlei landen. Wij kwamen ernaartoe speciaal voor Titus Brandsma. Het was wel echt een indrukwekkende bijeenkomst. Naast de studie over zijn leven gingen wij ook reizen naar de plekken waar Titus Brandsma is geweest: Nijmegen, Scheveningen, Boxmeer, Oss, Amersfoort en Dachau. Ik wil iets gaan vertellen over wat ik gezien en ervaren heb in Dachau. Als we het terrein van dat concentratiekamp binnen komen, voelen we wat anders. We worden gebracht naar die situatie van de oorlog en onderdrukking. Alles wat we daar zien zijn de getuigen van de wreedheid die mensen begaan zijn tegen hun medemensen. Toen dacht ik aan wat Thomas Hobbes zegt: "Homo homini lupus": mensen zijn de wolf voor de anderen. Ik vroeg mij af waar het geweten van de mensen was geweest. Dachau en andere Concentratiekampen zijn niet meer dan de plaatsen van wanhoop, verdriet, menselijke verwoesting en dood.

Precies naast het concentratiekamp, staat het Karmel Klooster van de ongeschoeide Karmel. Daar wonen een paar zusters die zichzelf offeren aan God om te bidden voor alle zielen. Als we daar zijn voelen we een andere sfeer

dan de sfeer in het concentratiekamp: sfeer van hoop, rust, vrede, vreugde en leven.

Het bezoeken van deze twee plekken is voor mij echt een symbool van de reis van duisternis naar licht. Het helpt mij te begrijpen wat ons leven als gelovigen betekent. Christus volgen betekent samen met Hem het kruis dragen naar Golgotha en vervolgens naar het eeuwige leven toegaan door de verrijzenis van de doden. Wij worden in deze viering gebracht tot geloof dat de dood van de gelovigen niet tevergeefs is. De dood is de toegang naar het eeuwige leven, waar wij volledig aan de heerlijkheid van God deelnemen zoals Johannes getuigt in de eerste lezing. In zijn visioen zag Johannes een grote menigte uit alle stammen, rassen, volken en talen die voor de troon van het lam stonden. Het leven en de dood van gelovigen zijn voor God zoals de apostelen Paulus zegt in zijn brief aan de Filippenzen: “voor mij is leven Christus en sterven winst (Fil 1,21)). In een Psalm staat geschreven: “kostelijk in de ogen des Heren is de dood van zijn getrouwen (psalm 116, 15). Jezus zelf heeft ons de weg laten zien dat er geen verrijzenis is zonder dood.

Jezus bemoedigt en troost ons met zijn zaligsprekingen. Hij noemt wie zalig zijn. Het zou ons kunnen verbazen want “zalig zijn” zoals Jezus bedoelt is niet wat wij denken. In onze menselijke gedachte betekent “zalig zijn” dat we alles hebben wat we willen, dat we gevonden hebben wat wij in de wereld zoeken. Nee, voor Jezus betekent “zalig zijn” dat we verbonden blijven met Hem, dat we Hem kunnen vinden en ervaren in alles, dat we in Hem alles kunnen hebben, dat we voor de wereld kunnen betekenen. Onze dierbare overledenen zijn nauw verbonden met God sinds zij in de wereld leefden. Zij hebben hun leven betekenisvol gemaakt voor hun naaste, hun leven is gezuiverd door het kruis met Jezus te dragen. Zij zijn ook degenen die door Jezus zalig zijn genoemd en de plaats verkrijgen die Jezus ons heeft beloofd, de plaats van vreugde in het eeuwige leven. Zij leven nu in andere “wereld” maar hun naam, hun leven en hun geest zijn altijd bij ons in onze gedachte en in ons bidden. In Christus zijn wij altijd verenigd. Mogen zij rusten in de vrede van de Heer.

Pastor Simon Taa o.carm.